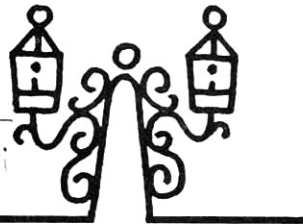

Panu

Oulu-selskapi juhli

Oltiin koolla vanhassa pappilassa. Ilmari Kianto on kirjoittanut sen nimisen viehättävän muistelmateoksen, mutta tämä ei ollut se pappila, vaan Oulun Metelinmäellä kohoava entinen tuomiorovastin pappila. Vanha rovasti totesi pois lähteissään, että eipä näkynyt Mannermaata. Mannermaa, Juho Abraham, oli hänen nuoruutensa aikainen tuomiorovasti, persoonallisuus jos kuka. Yksi tuomiorovasti »näkyi», mutta seinällä vain.

Oulu-Selskapi oli »kokkoontu-

nut» 25-vuotiskaffeille jälkeen puolen päivän viime sunnuntaina. Voi arvata, että siinä muisteltiin vanhoja ja että sanat ja sutkaukset lentelivät. Kuulin monta sanaa ja sanontatapaa, jotka jo olivat päässeet kerrassaan unohtumaan. Selskapin entisistä puheenjohtajista olivat läsnä ainakin perustamiskokouksen johtanut Kemppe-Jakke Kaijasen Eikka eli Limpulahan Luusi ja Hiltusen Roope. Oli myös Saimi Kyrönmies-Bernhard, josta en tiiä, onko ol-

lut puheenjohtaja, mutta joskus olen kuvitellut, että hän on se selskapin sielu. Nyt on sekä sieluna että puheenjohtajana Aili Utraiainen, joka tätä juhlaokoustakin johdatteli. Käyttäisin mielelläni murretta, kun yhdistyksen »tarkoituksena on oululaisuuden ja Oulun murteen sekä vanhan Oulun perinteiden vaaliminen», mutta — kovapäinen kun olen, en ole oppinut. Muistan yhdistyksen perustamisen ajat, vaikka en ollut mukana. Laskettiin leikkiä, että se on avoialakasten oululaisten yhdistys, ettei ollut tullista tulleella tai vedentuomalla menemistä. (Etelä-Pohjanmaalla se tuo viimeksi mainittu on »verentuoma».) Aili Utraiainen muisti Koiviston Idan sanoneen ensimmäisessä kokouksessa, että avoialoin hänkin on tullut, vaikka vain riisui kengät tullissa. Minä

muistan kuulleen saman siinä muodossa, että kun Ida muka oli kuullut, että »Selskapi» on vain avoialkasille, hän, vanha oululainen, olisi kävellyt Limingantulliin, riisunut kenkensä ja kävellyt takaisin voidakseen sitten sanoa, että... Ida oli taiteilija Aukusti Koiviston puuhakas, kekseliäs ja estoton emäntä. Tulkoon sanotuksi, että ei avoialkaisuus ole ehto eikä alku Oulu-Selskapiin paremmin kuin sen nuorempaan aikalaiseen Oulu-seuraan liittymisessä.

Utraiaisen Ailin muistelukseen tuli vahvasti esille »Selskapin» historian huomattavin tapaus perustamisen jälkeen eli Oulun Sillan puuhaama ent. oululaisten vierailu Ouluun uutta yhdistystä »nitistämään» heinäkuun 1950. Tapahtui siis heti syntymän jälkeen. Muistan mainosti tuon Raatimiehen (—Yrjö

Similä, silloin Oulun Sillan itseoikeutettu pj.) johtaman vierailun, vaikka huomaan, hämmästyen, unohtaneenikin monen-monta sen järjestelyihin liittynyttä yksityiskohtaa. Vastaanotokomiteaa johti patriarkaalinen Otto Karhi, siihenkin aikaan valtuuston puheenjohtaja. Niissä kevätpäivissä oli aurinkoa ja iloa, mutta myös haikeutta ja tippaa silmäkulmassa, vaikka yhtä moni tippa oli ilon kyynel. VPK:n soittokunta oli tosiaan jo asemalla eikä vain leikkipuheissa... Oulun Siltaa tai Turun Oulu-seuraa ei enää ole, mutta entisiä oululaisia entistä enemmän. Ja Oulussa on sekä »Selskapi» että Oulu-seura, joiden yhtä- ja erilaisuuksien selvittäminen ei nyt ole prokrammissa.

Siellä Vanhassa pappilassa laulettiin yhdistyksen uudenuu-

tukaisesta pienestä lauluvihkosta mm. Vanhan oululaisen muistolaulu, joka kai sopiikin Oulu-Selskapin »Marssiksi». Se on Väinö eli Jeffi Kokon käsialaa säveleeseen »Humalamäen sillalla», mutta sävel soi niin oululaisena, että voisi luulla sen syntyneen Merikosken silloilla: »Kuohuvan Merikosken äärellä, / vanahalla Heikolanniemellä / on Pohjolan valako(i)nen kaupunki, / jonka nimen lainannu on Helsinki.» Vaikka en ole yhtään tunteellinen luonnostani, niin kyllä on, pojat, sillä lailla, että pala tahtoo tulla kurkkuun joka kerta kun tulevat kohdallemme esimerkiksi nuo »Kesät siellä» on kirsuja ongittu, / motukoita liakkuja tongittu. / On pallilla oltu ja laukattu, / jankit ja voileivät haukattu.» Siinä on potalla olot ja kuprut (yksi potta on muuten vieläkin Linnansaaren

valleilla), roirosilla olot ja päräämiset, ruskuttelut ja sekkaan plumsahtamiset, reuhaamiset ja peuhaamiset. Ja lopussa on tunnelmaa kuin kirkossa: »Kirkontorni väläkkyyppi kullasaan, / viikkuna viittoopi merille. / Oulu meijät säilyttäpi mullasaan, / viime kun päästään perille.»

Sanon vain, että oulun kieli ja oululaisperinteet ovat yhtä arvokas osa Suomen kulttuuria kuin kulttuuri mikä muu hyvänsä. Pölijä, joka ei sen vertaa ymmärrä.

Lopuksi vain, että kyllä myös Juho Mäkelä, »Suomen vähäpuheisin äkvarellisti-, on avoialkainen oululainen. Tuli erreys, viimeksi.

